

Preek:

`In China is er een baby van 20 kilo geboren!`. `Angela Merkel is een kleinkind van Hitler!`. `Een oma van 75 jaar oud zwemt het kanaal over van Frankrijk naar Engeland. En terug!`.

Je hoort het meteen. Dit is nepnieuws. Fake.

We horen het woord bijna iedere dag: "nepnieuws". Het wereldwijde web is er vol van.

`Zoon van God is geboren uit een maagd!`. `Petrus laat een blinde man weer zien!` `Jezus loopt over water`. `Jezus staat op uit de dood!`.

Is dat ook nepnieuws? Waarom niet? En hoe weet ik dat dan?

We leven in een verwarrende tijd.

Aan de ene kant is waarheid in onze tijd heel belangrijk. De feiten.

Wetenschappers onderzoeken de natuur. Het leven. Het universum.

Met dure, hoogwaardige instrumenten en honderden proeven wordt het geheim van het leven onleed. Met schitterende ontdekkingen. Over de sterren. Over de zintuigen bij mensen en dieren.

Over ziekten en medicijnen.

Rechercheurs zoeken naar bewijzen bij een moordzaak of bij drugscriminelen.

Want als je het niet kunt bewijzen, is het niet gebeurd.

Het gaat om de feiten.

Aan de andere kant leven we in een tijd vol van gevoel.

Geen regels of grenzen. Het moet vooral goed voelen wat je doet.

Het draait vaak om verlangen. Beleving.

In liederen die ontroeren.

In dromen, die ons de toekomst voorspellen.

Een bonte mengeling van religies.

En daartussendoor dus nog eens al het nepnieuws, rijp en groen, op het Internet.

Dat was in de tijd van Lukas niet zoveel anders. Er was heel wat nepnieuws.

Ook al was er dan nog geen internet, de verhalen gingen net zo goed rond. Over goden en halfgoden.

Over geesten en boze machten. Ook toen was er al veel cynisme.

Als Jezus voor Pilatus staat en door Pilatus ondervraagd wordt, zegt Jezus: "Ik ben geboren en naar de wereld gekomen om van de waarheid te getuigen en ieder die de waarheid is toegedaan, luistert naar wat ik zeg".

Waarop de Romein Pilatus de cynische, heel moderne vraag stelt: "Wat is waarheid!?".

In die wereld gaan ook de verhalen over Jezus uit Nazareth rond. Als een lopend vuurtje. Overal vertellen mensen elkaar over wat er gebeurd is in Jeruzalem. Over de opstanding. Het kruis. De wonderen. Het spoelt over de grenzen heen. Bereikt zelfs Rome.

Veel mensen omarmen dit geloof. Vertellen het door.

Anderen verwerpen het fel. Lachen erom. Weer zo'n verhaal over een halfgod! Die kenden ze ondertussen wel! "Uit de dood opgestaan, zeg je? Geloof je het zelf?!".

Het heeft ook een zekere Theofilus bereikt. Een Griek.

Lukas noemt hem 'hoogedele'. Het zal een hoge ambtenaar zijn geweest in die wereld.

Het grote nieuws heeft hem bereikt. Maar wat moet hij ermee?

Hij was misschien onder de indruk. Aarzelde. Werd toch aangetrokken. Zou het waar zijn?

Ook het nepnieuws zal hem bereiken.

Verhalen over christenen, die verdachte maaltijden met elkaar houden. Die mensenvlees eten en mensenbloed drinken. Verhalen over een of andere Romeinse soldaat, die Maria zwanger zou hebben gemaakt.

Satan is met zijn leugens en nepnieuws vol in de aanval gegaan.

Jezus zei het al een keer: "Ik zag de satan als een bliksem uit de hemel vallen".

En wat doet Lukas nu in deze smelkroes?

Hij gaat aan waarheidsvinding doen. Hij gaat de feiten verzamelen.

Voor Theophilus.

Maar misschien ook wel voor zichzelf: wat is er nu echt gebeurd?

Vandaar dat voorwoord.

Dat voorwoord ademt waarheid. Feiten.

Kijk maar eens goed naar de woorden, die Lukas gebruikt.

Hij heeft het over een 'verslag'.

Over 'gebeurtenissen'.

Over mensen, die vanaf het begin (!) 'ooggetuigen' waren.

Velen van hen zijn dienaren van het Woord geworden. Zó overtuigd zijn zij van de waarheid.

Sommigen hebben hun leven al gegeven als martelaar voor deze waarheid en hebben daarmee hun boodschap met hun eigen bloed ondertekend.

Lukas is op zijn beurt alles vanaf het begin nagegaan.

Heel 'nauwkeurig' schrijft hij.

Om alles voor de hoogede Theofilus op een rij te zetten.

En dus ook voor ons.

Dit is bij Lukas ook in goede handen.

Want Lukas was er zelf niet bij 'vanaf het begin'. Hij is pas later tot geloof gekomen. Was dus zonder vooroordelen. Zonder bijzondere band met Jezus. Geen belangen.

Daarbij: Lukas was arts.

Wij zouden zeggen: een wetenschapper. En een wetenschapper wil weten. Weten of het waar is.

Hij is -om zo te zeggen- de ooggetuigen langsgedaan.

Hij is misschien bij Maria geweest en heeft haar verhaal uit de eerste hand gehoord. Over de engel, die haar bezocht in Nazareth. De geboorte. De herders en de magiërs bij de kribbe.

Hij is vast bij Petrus langsgedaan, bij Johannes en zoveel anderen. Hij is een tijdlang als lijfarts de reisgenoot van Paulus zelf geweest. En die vertelde hem over zijn ontmoeting met de levende Jezus op de weg naar Damascus.

Hij vertelt over de vele honderden mensen, die door Jezus zijn genezen. Over de Romeinse wacht bij het graf. Misschien is hij zelfs wel bij Pilatus geweest.

En dan schrijft hij zijn evangelie. Het is geen nepnieuws. Het is waar.

Lukas heeft de feiten op een rij gezet.

Wat mooi voor Theofilus.

En wat mooi voor ons in onze tijd van wetenschap en feiten: het evangelie is waar. Het is echt gebeurd. Het zijn feiten!!!

Ja, dat is dus heel mooi, maar het kan tegelijk ook wat koud aanvoelen.

Bijvoorbeeld: de afstand van de aarde tot de zon is 149.600.000 kilometer.

Dat is 8 lichtminuten.

Dat zijn feiten. Mooi om te weten.

Feiten zijn dus aardig, maar of je daar nu altijd zo warm van wordt!??!

Terwijl in onze tijd ook het gevoel zo belangrijk zijn.

Het moet goed voelen.

We willen voelen wat we zingen.

We zoeken de kracht van de Geest. We willen geraakt worden in ons hart. Overtuigd worden.

Blijdschap ervaren.

Dat is onze tijd. Wetenschap én gevoel.
Dat lijkt voor het christelijk geloof een lastige combinatie.
Want óf mensen geloven niet dat het waar is óf ze worden er niet echt warm van.
En om beiden redenen kunnen mensen het evangelie dus loslaten.
Maar dat is een grote vergissing!
Want het christelijk geloof is beide. Het is waar. Het gaat over feiten.
Maar die feiten zijn zo mooi, dat je hart in vuur komt te staan. Dat je hart vol stroomt met licht en blijdschap.
Dat zie je ook als je verder leest.
Over Zacharias en Elizabeth, die nog vader en moeder worden van een zoon: "Geprezen zij de Heer, de God van Israël, hij heeft zich om zijn volk bekommerd en het verlost!".
Over Maria, die het uitzingt van geluk als zij moeder van God mag worden. Over engelen, die vol overtuiging zingen over vrede nu de Koning is geboren. Over een melaatse die vol blijdschap zijn plaatsje weer inneemt onder de mensen. Gezond en rein.
Over een Jezus die tegen een tollenaar zegt: "De mensenzoon is gekomen om te zoeken en te redden wat verloren was".
Hij vertelt over zijn Koninkrijk. Over vergeving en herstel. Over vrede met God.
Overall in zijn evangelie hoor je mensen zingen van vreugde.

En dat is het punt: het evangelie is niet zomaar een opsomming van feiten. Alleen maar waarheid.
Het is een boodschap. Een blijde boodschap.
Dat zag ik deze week nog.
Bij Expeditie Robinson. Kent u dat?
Een groep mensen moet een maand lang overleven op een onbewoond eiland. Weinig slaap. Veel spanningen. Weinig eten en veel proeven. Teleurstellingen. Mensen, die mateloos irriteren. Verveeld wachten op de volgende proef. Weggestemd worden.
En dan krijgen ze opeens een brief van thuis.
Van hun vriendin of hun ouders.
Ze schrijven: "We bewonderen jou. Wat doe je het goed! Ik hou van je! Ik wil je in mijn armen sluiten en je nooit meer loslaten!".
En de tranen biggelen over hun verbrande wangen. Diep getroffen.
Dat is de Bijbel: die dwaze kruisdood vertelt je over de liefde van God voor jou. De opstanding vertelt over het nieuwe leven waar je mag binnen komen als een kind. De waarheid van God stroomt je hart binnen en geeft hoop en vreugde en houvast.

De Bijbel is daarom vol gevoel. Vol beleving. Een mensenhart, dat het uitschreeuwt van verdriet. Dat zingt van blijdschap. Dat vol wanhoop de hand van God zoekt. Een hart dat verlangt. Liefheeft.
De Bijbel is niet alleen maar een boek vol feiten.
Het is ook vol gevoel.

Het punt alleen is, dat het gevoel volgt op de feiten.
De klank van de waarheid gaat voorop en die waarheid weerklinkt in je hart.
Het gevoel gaat dus niet voorop. Dat is niet je kompas.
Want gevoel kan verraden. Soms kan het goed voelen, maar ga je helemaal verkeerd.
Bijvoorbeeld: je raakt verliefd op een ander.
En je gevoel trekt je onweerstaanbaar naar die ander toe. En dat zeg je ook: 'Mijn gevoel zegt, dat we voor elkaar gemaakt zijn. Eindelijk iemand, die mij begrijpt. Die komt toch niet zomaar op mijn levenspad!'.
En je vergeet je belofte van trouw. Je ziet voorbij aan wat je allemaal samen al kreeg.
Je gevoel wordt je kompas en je raakt de weg kwijt.

Misschien kent u het beroemde voorbeeld van Watchman Kneese.

Hij is een Chinees christen en schreef het boek "Het normale christelijke leven".

Daarin schrijft hij over geloof en gevoel en verstand.

Hij zegt daarin, dat gevoel belangrijk is, maar dat het niet voorop kan gaan.

Hij heeft dan het voorbeeld van drie vrienden, die op een smalle muur lopen. Ze lopen achter elkaar aan en houden elkaar vast om niet te vallen.

Die drie mannen heten gevoel, geloof en feit.

Als gevoel voorop loopt en daarna geloof en daarna feit, is de kans groot dat ze van die muur vallen.

Want gevoel kan zomaar denken: "Als ik nu eens effe linksaf sla! Dat voelt goed!".

Maar, ja, dan stapt hij van die smalle muur af en valt in de diepte. En geloof en feit vallen erachter aan.

Als geloof voorop gaat kan dat ook. want geloof is mooi, maar het maakt wel uit waar je in

gelooft. Ik kan wel geloven in het verschrikkelijke spaghettimonster. Maar, ja, is dat waar? Bestaat die wel? En dan?

Het is het beste als feit voorop gaat. Want feit zoekt waarheid. Vaste grond. De steun van de smalle muur. En als geloof nu feit volgt en goed vasthoudt, dan blijft die ook wel op die smalle muur.

En gevoel volgt dan weer geloof. Komt dan ook goed.

Gevoel is dus erg belangrijk. Geeft de Bijbel alle ruimte voor. is zelfs het doel: de grote blijdschap van de verlossing.

Maar het begint met waarheid. Daarna met het omarmen van die waarheid. En dan het uitbundig vieren van die waarheid.

Lukas begint met waarheid. Wat zijn de feiten.

Maar het is nog maar het begin.

Want moet je eens kijken waarmee het eindigt:

"Jezus nam hen mee de stad uit, tot bij Bethanië. Daar hief hij zijn handen op en zegende hen. terwijl hij hen zegende, ging hij van hen heen en werd opgenomen in de hemel. Ze brachten hem hulde en keerden in grote vreugde terug naar Jeruzalem, waar ze voortdurend in de tempel waren en God loofden".

Amen.